

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 583/2020-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 15. decembra 2020 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom [REDACTED] [REDACTED], vo veci namietaného porušenia základných práv zaručených v čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského súdu v Košiciach č. k. 8 To 26/2020-1183 z 21. mája 2020 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutých konaní a rozhodnutí a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. septembra 2020 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED], [REDACTED]

5. Sťažovateľ tvrdí, že neexistovala zo strany okresnej prokuratúry riadne podaná sťažnosť proti prvostupňovému rozhodnutiu, resp. táto bola prokurátorom podaná oneskorene.

6. Ako sťažovateľ uvádza, je zrejmé, že uznesenie okresného súdu č. k. 1 T 37/2018-1146 z 2. marca 2020 bolo okresnej prokuratúre doručené 5. marca 2020. Z podania okresnej prokuratúry z toho istého dňa doručeného okresnému súdu 6. marca 2020 vyplýva, že prokurátor okresnej prokuratúry týmto riadny opravný prostriedok nepodal, ale ho iba zahlásil s tým, že sťažnosť „*bude odôvodnená v lehote piatich pracovných dní*“. Takýto postup okresnej prokuratúry považuje sťažovateľ za nesúladný s ustanoveniami § 187 ods. 1 a § 189 ods. 3 Trestného poriadku.

7. Až ďalšie podanie okresnej prokuratúry z 12. marca 2020 doručené okresnému súdu 17. marca 2020 bolo možné podľa sťažovateľa považovať za riadnu a odôvodnenú sťažnosť okresnej prokuratúry, s ktorou Trestný poriadok spája právne účinky, avšak táto už bola podaná po uplynutí zákonom stanovenej lehoty troch pracovných dní od doručenia napadnutého rozhodnutia okresného súdu, preto ju mal krajský súd podľa § 193 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku zamietnuť ako podanú oneskorene bez toho, aby uznesenie okresného súdu z 2. marca 2020 podroboval revízii.

8. Z ustanovení § 187 ods. 1 a § 189 ods. 3 Trestného poriadku podľa sťažovateľa vyplýva, že sťažnosť prokurátora (v danom prípade okresnej prokuratúry) musí byť nielen podaná, ale zároveň v lehote troch pracovných dní od oznámenia napadnutého uznesenia i odôvodnená. Až po splnení týchto predpokladov sťažnosť prokurátora vyvolá účinky predpokladané Trestným poriadkom a až po ich kumulatívnom naplnení môže nadriadený orgán postupovať podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku. Absencia čo i len jedného predpokladu vedie k postupu nadriadeného orgánu podľa § 193 ods. 1 Trestného poriadku. Preto ak krajský súd zrušil uznesenie okresného súdu z 2. marca 2020 na základe neodôvodnenej zahlásenej sťažnosti okresnej prokuratúry z 5. marca 2020 rozpornej s ustanovením § 189 ods. 3 Trestného poriadku a na základe oneskorene podanej sťažnosti z 12. marca 2020, došlo jeho nezákonným postupom a rozhodnutím k porušeniu základných

ľudských práv sťažovateľa, ktoré sú mu garantované nielen Trestným poriadkom, ale aj ústavou.

9. Z ústavnej sťažnosti ďalej vyplýva, že sťažovateľovi je známa judikatúra ústavného súdu týkajúca sa posudzovania ústavných sťažností, ktorými boli namietané porušenia základných práv v súvislosti s podávaním tzv. blanketných opravných prostriedkov, k odôvodneniu ktorých dochádzalo až následne. Poukázal pritom na uznesenie ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 721/2016 z 22. septembra 2016, avšak v ňom uvedený právny názor považoval v konfrontácii so znením ustanovenia § 189 ods. 3 Trestného poriadku za nesprávny.

10. Sťažovateľ zotrval na názore, že „sťažnosť“ okresnej prokuratúry z 5. marca 2020 je potrebné považovať „za nepodanú a naviac neodôvodnenú“ a sťažnosť z 12. marca 2020 za „podanú a odôvodnenú, avšak za oneskorene podanú“, a dodal, že prokurátor je subjektom trestného konania, ktorý má vplyv na priebeh konania, a ktorému Trestný poriadok na uskutočnenie tohto vplyvu priznáva nielen určité procesné práva, ale najmä ukladá povinnosti; v tomto prípade povinnosť prokurátora (okresnej prokuratúry) odôvodniť sťažnosť podľa § 189 ods. 3 Trestného poriadku, čo sa nestalo.

11. Vo vzťahu k rozhodnutiu krajského súdu sťažovateľ uviedol, že ním bola porušená rovnosť strán trestného konania, keď krajský súd „úmyselne alebo z nebanlivosti“ prehliadol nesplnenie zákonnej povinnosti zo strany prokurátora okresnej prokuratúry, ktoré tak nevyvolalo a nemohlo vyvolať účinky riadne a včasne podanej sťažnosti. Preto krajský súd tým, že podrobil prieskumu podanie, ktoré nebolo riadne odôvodnené, a zároveň podrobil prieskumu oneskorene podanú sťažnosť jednej zo strán trestného konania (prokurátora okresnej prokuratúry), ktorá zanedbala svoje zákonné povinnosti a nezachovala potrebnú odbornú starostlivosť, porušil právo sťažovateľa na rovnosť zbraní v trestnom konaní. Týmto podľa sťažovateľa nezákonným a neústavným rozhodnutím krajský súd bezprecedentne zasiahol do celého priebehu trestného konania, ktoré je takto vedené v rozpore s čl. 17 ods. 2 ústavy, pretože sťažovateľ je trestne stíhaný z dôvodov a spôsobom, ktorý zákon neustanovuje.

12. Krajský súd podľa presvedčenia sťažovateľa pred rozhodnutím nepreskúmal podania okresnej prokuratúry, ktoré boli dôvodom predloženia mu súdneho spisu z hľadiska príslušných ustanovení zákona a ústavy. V opačnom prípade by musela byť sťažnosť okresnej prokuratúry zamietnutá z dôvodu jej oneskoreného podania, čo by znamenalo právoplatné zastavenie trestného stíhania vedeného proti sťažovateľovi. Krajský súd podľa sťažovateľa svojím rozhodnutím absolútne „*znegoval, poprel význam a účel zákonnej povinnosti uloženej prokurátorovi v trestnom konaní, a to v ustanovení § 189 ods. 3 Trestného poriadku*“, čím sa toto ustanovenie stalo „*obsolentným*“.

13. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie takto nálezom rozhodol:

„I. Základné právo Sťažovateľa podľa článku 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky garantujúce nemožnosť stíhania alebo pozbavenia slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon, základné právo podľa článku 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky garantujúce rovnosť účastníkov v konaní, základné právo na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základné právo na spravodlivé prejednanie jeho záležitosti podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru, bolo uznesením Krajského súdu v Košiciach z 21. mája 2020, č. k. 8 To 26/2020-1183, v spojení s článkom 1 ods. 1 a s článkom 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, porušené.

II. Uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 21. mája 2020, č. k. 8 To 26/2020-1183 sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie.

III. Krajský súd v Košiciach je povinný zaplatiť náhradu trov konania titulom trov právneho zastúpenia... [redacted] v sume 375,24 €, advokátovi [redacted], [redacted]..., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

14. Zároveň sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd odložil vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia, pretože jeho právnymi dôsledkami mu hrozí závažná ujma, ktorá spočíva v pokračovaní trestného konania z dôvodov a spôsobom, ktorý zákon neustanovuje a je tak povinný podrobovať sa nezákonnému trestnému stíhaniu po nezákonnom rozhodnutí krajského súdu.

15. Podľa sťažovateľa je žiaduce a najmä nevyhnutné, aby ústavný súd nielen odložil vykonateľnosť uznesenia krajského súdu, ale vydal aj dočasné opatrenie, ktorým uloží okresnému súdu zdržať sa porušovania práv sťažovateľa pokračovaním hlavného pojednávania.

16. Sťažovateľ preto navrhol, aby ústavný súd rozhodol o dočasnom opatrení v tomto znení:

„I. Okresnému súdu Košice I ukladá, aby sa v konaní vedenom pod sp. zn. I T 37/2018, zdržal konania a vydania akéhokoľvek rozhodnutia, a to až do právoplatnosti rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky v tejto veci,

alternatívne

II. Odkladá sa vykonateľnosť uznesenia Krajského súdu v Košiciach z 21. mája 2020, č. k. 8 To 26/2020-1183, a to až do právoplatnosti rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky v tejto veci.“

17. Napokon sťažovateľ požadoval, aby príslušný senát ústavného súdu vzhľadom na skutočnosť, že právny názor vyslovený II. senátom ústavného súdu v uznesení sp. zn. II. ÚS 721/2016 z 22. septembra 2016 (sťažovateľ) považuje za prekonaný, resp. ústavne neudržateľný a popierajúci čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy, postupoval v súlade s ustanovením § 13 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a predložil plénu ústavného súdu návrh na zjednotenie právnych názorov.

II.

Relevantná právna úprava a ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu

18. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

19. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah... Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie...

20. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je zákon o ústavnom súde.

21. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

22. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc...

g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

23. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (m. m. I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

24. Predmetom ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základných práv zaručených v čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy uznesením krajského súdu č. k. 8 To 26/2020-1183 z 21. mája 2020.

25. Podľa čl. 1 ods. 1 ústavy Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. Neviaže sa na nijakú ideológiu ani náboženstvo.

26. Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

27. Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

28. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

29. Podľa čl. 47 ods. 3 ústavy všetci účastníci sú si v konaní podľa odseku 2 rovní. Podľa čl. 47 ods. 2 ústavy každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom.

30. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

31. Podľa § 187 ods. 1 Trestného poriadku sťažnosť sa podáva orgánu, proti ktorého uzneseniu smeruje, a to do troch pracovných dní od oznámenia uznesenia, s výnimkou sťažnosti proti uzneseniam podľa § 83 ods. 2; ak sa koná podľa § 204 ods. 1, sťažnosť sa podáva do skončenia skráteného vyšetovania. Ak sa uznesenie oznamuje tak obvinenému, ako aj jeho zákonnému zástupcovi alebo obhajcovi, plyní lehota od toho oznámenia, ktoré bolo vykonané najneskoršie.

32. Podľa § 189 ods. 3 Trestného poriadku ak podáva sťažnosť prokurátor, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo obhajca za obvineného alebo vo vlastnom mene, musí byť sťažnosť zároveň odôvodnená, s výnimkou sťažnosti prokurátora proti uzneseniu o nevzatí obvineného do väzby.

33. Podľa § 62 ods. 1 prvej vety Trestného poriadku podanie sa posudzuje vždy podľa obsahu, aj keď je nesprávne označené.

34. V zmysle svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci nie je úlohou ústavného súdu zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Skutkové a právne závery orgánov verejnej moci rozhodujúcich o ochrane práv a slobôd fyzických osôb a právnických osôb môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by vyvozené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody zaručeného v ústave alebo v medzinárodných zmluvách o ľudských právach a základných slobodách (m. m. III. ÚS 38/05).

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

35. Podstata ústavnej sťažnosti spočíva v tvrdení sťažovateľa, že pokiaľ krajský súd akceptoval podania okresnej prokuratúry z 5. marca 2020 a 12. marca 2020 ako riadny a včas podaný opravný prostriedok proti uzneseniu okresného súdu č. k. 1 T 37/2018-1146 z 2. marca 2020, potom postupoval v rozpore s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku, čím došlo k porušeniu základných práv sťažovateľa na súdnu ochranu, na trestné stíhanie z dôvodov a spôsobom ustanoveným zákonom, na rovnosť účastníkov trestného konania, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie.

36. Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obdobne aj čl. 6 ods. 1 dohovoru spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala, a bola vyhlásená spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci.

37. Z ústavnej sťažnosti jednoznačne vyplýva, že sťažovateľovi je judikatúra ústavného súdu vo veciach obdobných ústavných sťažností známa. Sám sťažovateľ poukázal na jedno z rozhodnutí ústavného súdu (uznesenie sp. zn. II. ÚS 721/2016 z 22. septembra 2016), ktoré spôsob rozhodovania ústavného súdu v prípadoch, aký predostrel aj sťažovateľ v tomto konaní, jednoznačne reprezentuje. Sťažovateľ však s jeho závermi nesúhlasí a z tohto dôvodu navrhuje ústavnému súdu aj prípadný postup podľa § 13 ods. 1 zákona o ústavnom súde, keďže na základe jeho argumentácie by mohol senát ústavného súdu konajúci o jeho aktuálnej ústavnej sťažnosti dospieť k inému – odlišnému právnomu názoru, aký vyplýva z označeného rozhodnutia z 22. septembra 2016, ktorý je podľa názoru sťažovateľa prekonaný, resp. ústavne neudržateľný, popierajúci čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy.

38. Ústavný súd po preskúmaní ústavnej sťažnosti však dospel k záveru, že sťažovateľ nepredostrel oproti iným ústavným sťažnostiam, o ktorých ústavný súd už v minulosti rozhodoval, žiadnu takú argumentáciu, ktorá by bola spôsobilá zmeniť už skôr prijatý názor ústavného súdu na problematiku namietania neprípustných zásahov do základných práv alebo slobôd zaručených stranám trestného konania v súvislosti s podávaním tzv. blanketných opravných prostriedkov. Dôvody, pre ktoré sa sťažovateľ

obrátil svojou ústavnou sťažnosťou na ústavný súd, teda nemajú potenciál priniesť v jeho veci iné – ním požadované rozhodnutie.

39. Pretože je rozhodovacia činnosť ústavného súdu v tejto oblasti sťažovateľovi známa, ústavný súd nepovažoval za potrebné bližšie sa venovať jej (podrobnému) ústavnému rozboru, ale len s poukazom na svoju ustálenú judikatúru (napr. IV. ÚS 309/2010, III. ÚS 493/2011, III. ÚS 473/2016, II. ÚS 721/2016, I. ÚS 74/2020) opakuje závery z nej plynúce, a to, že aj keď povinnosť príslušnej prokuratúry (resp. prokurátora) odôvodniť sťažnosť ako riadny opravný prostriedok (v tomto prípade proti uzneseniu okresného súdu z 2. marca 2020) vyplýva priamo z § 189 ods. 3 Trestného poriadku, toto ustanovenie nespája so skutočnosťou, že okresná prokuratúra (resp. prokurátor) neodôvodní svoju sťažnosť, jej neprípustnosť, alebo oneskorenosť podania, či nedôvodnosť, pre ktoré dôvody by táto sťažnosť mohla byť zamietnutá v zmysle ustanovení § 193 ods. 1 písm. a), b) a c) Trestného poriadku. Napokon Trestný poriadok nevyklučuje možnosť, aby včas podanú sťažnosť oprávnená osoba odôvodnila aj dodatočne, a to aj po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty na jej podanie. Opačné nazeranie na zmysel a účel ustanovenia § 189 ods. 3 Trestného poriadku by znamenalo príliš formalistickú, reštriktívnu, ústavne neprijateľnú interpretáciu dotknutého ustanovenia (pozri tiež uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Tost 9/2015 z 29. mája 2015). Takýto výklad nepriamo diskvalifikuje aj ustanovenie § 192 ods. 1 Trestného poriadku a v ňom obsiahnutý tzv. obmedzený revízny princíp, podľa ktorého nadriadený orgán na základe sťažnosti preskúmava jednak napadnuté výroky uznesenia, a to zo všetkých hľadísk bez ohľadu na to, či tieto hľadiská sú alebo nie sú v sťažnosti uvedené, a jednak správnosť postupu konania, ktoré napadnutým výrokom predchádzalo, a to z hľadiska všetkých chýb, ktoré mohli spôsobiť nesprávnosť napadnutých výrokov uznesenia (opäť bez ohľadu na to, či sú v sťažnosti konkretizované, alebo nie). Ak v sťažnosti nie je špecifikované, ktorý konkrétny výrok sa ňou napáda, nadriadený orgán preskúma všetky výroky napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ (v tomto prípade okresná prokuratúra, resp. jej prokurátor) mohol sťažnosť podať, aj konanie predchádzajúce týmto výrokom.

40. V tejto súvislosti sťažovateľ síce argumentuje, že podanie okresnej prokuratúry z 5. marca 2020 nebolo možné považovať za sťažnosť ako takú (hoc aj neodôvodnenú), ale išlo iba o jej zahlásenie, a v takom prípade závery ústavného súdu uvedené v predošlom odseku nemožno na jeho vec aplikovať, avšak ústavný súd názor sťažovateľa v tomto ohľade neprijal. Ani ústavný súd nepovažuje podanie riadneho opravného prostriedku v podobe „zahlásenia sťažnosti“ za najvhodnejšie, keďže takúto jeho formu Trestný poriadok ako procesnoprávny predpis, ktorým sa trestné konanie riadi, „nepozná“, a bolo by ideálne, ak by sa strany trestného konania a zvlášť orgány prokuratúry takejto praxi vyhýbali. Táto skutočnosť ale nič nemení na tom, že posúdenie podania okresnej prokuratúry z 5. marca 2020 z hľadiska jeho obsahu prináležalo krajskému súdu (pozri tiež § 62 ods. 1 Trestného poriadku), ktorý ho vyhodnotil ako sťažnosť, t. j. riadny opravný prostriedok okresnej prokuratúry proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa z 2. marca 2020. Do tohto procesu kvalifikácie konkrétneho podania všeobecným súdom neprináleží ústavnému súdu vstupovať do tej miery, pokiaľ záver všeobecného súdu o tom, čo týmto podaním strana trestného konania sledovala, je z obsahu podania vyvoditeľný logickou a racionálnou úvahou. Ak teda krajský súd posúdil podanie okresnej prokuratúry ako sťažnosť a z jeho obsahu je takýto záver vyvoditeľný, nevzniká priestor pre uplatnenie právomoci ústavného súdu.

41. Podľa názoru ústavného súdu z obsahu podania okresnej prokuratúry č. k. 4 Pv 363/17/8802-54 z 5. marca 2020 (doručeného okresnému súdu 6. marca 2020), ktorým jej prokurátor (ako strana trestného konania v konaní pred súdom) zahlásil sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu č. k. 1 T 37/2018-1146 z 2. marca 2020, je jednoznačne určiteľný jeho zámer, s ktorým takto postupoval, preto uznanie označeného podania okresnej prokuratúry krajským súdom ako riadneho opravného prostriedku – sťažnosti – a na jeho základe následné preskúmanie napadnutého rozhodnutia okresného súdu nemožno považovať za porušenie základných práv sťažovateľa.

42. Za tejto situácie je potom akceptácia v poradí druhého podania okresnej prokuratúry z 12. marca 2020 (doručeného okresnému súdu 17. marca 2020) krajským súdom ako doplnenia dôvodov sťažnosti konformná z už prezentovanými závermi

ústavného súdu uvedenými v bode 39 odôvodnenia tohto rozhodnutia, keď takéto doplnenie nemožno považovať za neprípustné alebo v rozpore s Trestným poriadkom.

43. V súvislosti s požadovanou ochranou základných práv sťažovateľa ústavný súd predovšetkým považuje za potrebné zdôrazniť, že kritériom jeho rozhodovania o ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy musí byť najmä intenzita, akou malo byť zasiahnuté do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou zaručených základných práv alebo slobôd, a v spojitosti s tým zistenie, že v okolnostiach daného prípadu ide o zásah, ktorý zjavne viedol k obmedzeniu, resp. odopretiu základných práv alebo slobôd sťažovateľa (m. m. II. ÚS 193/06, II. ÚS 210/06, IV. ÚS 238/07). V aktuálnej veci o takúto situáciu rozhodne nejde.

44. S prihliadnutím na všetky dosiaľ uvedené skutočnosti ústavný súd nezistil takú príčinnú súvislosť medzi uznesením krajského súdu č. k. 8 To 26/2020-1183 z 21. mája 2020 a namietaným porušením základného práva sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorá by umožňovala vyhovieť jeho ústavnej sťažnosti, preto ju ústavný súd podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

45. Nad rámec uvedeného ústavný súd poznamenáva, že napriek kvalifikovanému právnomu zastúpeniu sťažovateľ v konaní pred ústavným súdom svoje vyjadrenie k sťažnosti (podaniam) okresnej prokuratúry proti uzneseniu okresného súdu, ktoré doručil krajskému súdu pred jeho rozhodnutím, nepredložil. Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti vyslovil, že je v záujme navrhovateľov, aby k svojmu návrhu priložili čo najviac im dostupných dôkazov a tým ústavný súd presvedčili, že prijatie ich návrhu na konanie vo veci má opodstatnenie. Ústavný súd nie je substituentom navrhovateľov pri zabezpečovaní dôkazov, ak si ich navrhovatelia môžu zabezpečiť sami (I. ÚS 35/99, I. ÚS 628/2017).

46. Z princípu subsidiarity limitujúceho vzťah ústavného súdu ku všeobecným súdom pritom okrem iného vyplýva, že v prípade konania pred všeobecnými súdmi musí sťažovateľ ochranu svojich základných práv a slobôd vrátať argumentácie s tým spojenej

uplatniť najskôr v tomto konaní a až následne v konaní pred ústavným súdom. Pokiaľ sťažovateľ v rámci ochrany svojich základných práv a slobôd uplatní v konaní pred ústavným súdom argumentáciu, ktorú mohol predniesť, avšak nepredniesol v konaní pred všeobecnými súdmi, ústavný súd na jej posúdenie nemá právomoc (III. ÚS 90/03, III. ÚS 135/03, III. ÚS 201/04). Nie je pritom rozhodujúcim, či namietanú skutočnosť mal alebo nemal príslušný orgán verejnej moci preskúmať *ex officio*.

47. Vychádzajúc z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh (uznesenia krajského súdu, pozn.), ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľ svoju námietku o oneskorenosti podania sťažnosti okresnej prokuratúry predstrel prvýkrát až v ústavnej sťažnosti doručenej ústavnému súdu, hoci tak mohol urobiť už vo svojom vyjadrení proti opravnému prostriedku okresnej prokuratúry (keďže z výzvy okresného súdu z 20. marca 2020 vyplýva dátum opravného prostriedku okresnej prokuratúry), čím by sa vytvoril priestor pre krajský súd, aby sa s touto námietkou pri rozhodovaní o sťažnosti okresnej prokuratúry náležite vysporiadal.

48. Vzhľadom na skutočnosť, že sťažovateľ síce využil možnosť vyjadriť sa k sťažnosti okresnej prokuratúry proti uzneseniu okresného súdu (vyplýva to priamo z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia krajského súdu), avšak túto námietku v rámci svojho vyjadrenia k veci okresnou prokuratúrou podanej sťažnosti neuplatnil (resp. o jej uplatnení ústavnému súdu dôkaz nepredložil), ústavný súd s poukazom na princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy („*ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd*“, v spojení s § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde) sťažnosť sťažovateľa vo vzťahu k uzneseniu krajského súdu mohol odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

49. Keďže ústavná sťažnosť bola ako celok odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa vrátane jeho návrhu na odklad vykonateľnosti napadnutého uznesenia krajského súdu v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

50. Zo záverov uvedených v odôvodnení tohto rozhodnutia takisto vyplýva bezpredmetnosť sťažovateľom navrhovaného postupu podľa § 13 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. decembra 2020

Jana Baricová
predsedníčka senátu